

[J. O. Krag.]

tror jeg, man vil indrømme mig, at det vil være umuligt for mig at huske dem alle sammen, og derfor lyttede jeg med meget stor interesse til de citater, der så righoldigt blev givet fra denne talerstol af gode venner fra venstre og konservative om, hvad jeg tidligere havde sagt. Jeg synes faktisk, at mange af de citerede afsnit af taler, jeg havde holdt, lød meget fornuftige. Der var endog enkelte af passagerne, som jeg synes var særdeles velformulerede, og det glædede mig at lytte til dem. Og så glæder det jo altid én, når man bliver citeret med så stor glæde og tilslutning, som jeg forstod der var tale om ved denne lejlighed.

Jeg vil da gerne sige klart, at jeg vedstår hvert eneste af citaterne. Jeg synes, at den Europatankegang, der fremgik af disse citater, må være den rigtige og var ganske særligt den rigtige dengang, da vi stod i en europæisk forhandlingssituation, hvor vi havde den tro, at vi stod umiddelbart over for en bred forening af en lang række vesteuropæiske lande. I dag er denne mulighed vel trods alt noget fjernere, men ikke desto mindre vil jeg stadig mene, at denne Europatankegang er rigtig.

Ikke mindt de små europæiske lande må være interesseret i en bred samling af Vesteuropa. Jeg tror, at en sådan bred samling, selv om den foregår med det nuværende fællesmarked som udgangspunkt, totalt vil ændre dette fællesmarked. Et fællesmarked, udvidet med nordiske lande — og jeg håber, der i det mindste bliver tre nordiske lande, der kommer med — plus England plus Irland plus forhåbentlig endnu flere af EFTA-landene, vil blive en helt anden organisation end det nuværende fællesmarked. En lang række af de indvendinger, man kan rette mod det nuværende fællesmarked, vil falde til jorden i det øjeblik, det nye, brede Vesteuropa bliver dannet, hvor både det politiske klima og det åndelige klima vil være et helt andet end det, der præger fællesmarkedets landene i dag.

Alt dette vedstår jeg, men vi har jo gjort

visse erfaringer om forhandlinger om et udvidet Vesteuropa. Vi ved, at der kan gå lang tid, inden sådanne forhandlinger kommer i gang. Vi ved, at hvis de kommer i gang, kan de trække meget længe ud, og vi ved, at selv om de er kommet i gang, og selv om de har trukket meget længe ud, kan de mislykkes. Sådan er det gået før, og ingen kan give os nogen garanti for, at det ikke går sådan igen. Det vil sige, at vi, selv om man ikke kan lide udtrykket — det er måske også et dårligt udtryk — stadig befinder os i ventesalen, og derfor må vi benytte denne ventetid til at danne Nordek, til at danne den nordiske økonomiske union, sådan at vi udnytter det nordiske fællesskabs fordele og muligheder i ventetiden. Den dag de europæiske muligheder bliver aktuelle, vil vi stå stærkere, end hvis vi ikke havde benyttet denne nordiske mulighed i mellemtiden. Derfor må jeg mene, at vi skal smede nu, medens Nordens jern er varmt.

Det kan stadig gå sådan, at der ikke kommer nogen europæisk åbning. Jeg har vel som andre talere fra denne talerstol i dag iagttaget, at præsident de Gaulles åbning tilsyneladende har bedret klimaet, men vi skal ikke glemme, at selv om de Gaulle er gået, er den franske regering stadig gaullistisk med et meget stærkt politisk flertal i det nuværende Frankrig, og vi ved ikke med sikkerhed, hvor oprigtigt denne franske gaullistiske regering har skiftet sindelag i forhold til en åbning mod Europa. Vi ved, at den nuværende franske regering er mere venlig i sit ordvalg og i sit tonefald tilsyneladende mere positiv europæisk, end de Gaulle var det, men vi har ingen sikkerhed for, at oprigtigheden i ændringen af sindelag går så dybt, at der virkelig sker noget.

Hvis imidlertid forhandlingerne kommer i gang, er jeg overbevist om, at eksistensen af Nordek vil styrke vore forhandlingsmuligheder. Jeg har selv ført forhandlinger på Danmarks vegne med fællesmarkedet, jeg har endda gjort det i en ret lang periode, og jeg kan bevidne — jeg tror også, jeg vil